

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1067/2021
21.07.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Миљуш и Бранка Станића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јован Вукчевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2752/20 од 10.11.2020. године, у седници одржаној 21.07.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија тужене.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2752/20 од 10.11.2020. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 3635/18 од 13.12.2019. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3635/18 од 13.12.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете на име разлике у висини између исплаћене посебне пензије и плате коју би тужилац остварио у периоду од 01. децембра 2015. до 30. априла 2017. године исплати износ од 341.329,22 динара са законском затезном каматом на појединачне износе определене по месецима, ближе означене у садржини наведеног става. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 80.370,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2752/20 од 10.11.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 3635/18 од 13.12.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе, па је из наведених разлога одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је на основу решења тужене 06/2 број ../2013 од 31.12.2013. године престао радни однос дана 31.12.2013. године са правом на посебну пензију. Против наведеног решења тужилац је изјавио жалбу Жалбеној комисији Владе Републике Србије, која је својим решењем ../2014-01 од 07. марта 2014. године одбила жалбу тужиоца као неосновану. Тужилац је покренуо управни спор, а Управни суд је донео пресуду У 6424/14 од 05. марта 2015. године којом је поништио решење Жалбене комисије Владе Републике Србије број ../2014-01 од 07. марта 2014. године и предмет вратио том органу на поновно одлучивање. Жалбена комисија Владе РС донела је решење број ../15-1 од 25.05.2015. године којим је одбила жалбу тужиоца. Тужилац је након тога поново поднео тужбу Управном суду, па је Управни суд донео пресуду У 15914/15 од 22.07.2016. године којом је тужба поново усвојена а решење Жалбене комисије Владе РС број ../15-1 од 25.05.2015. године поништено. Жалбена комисија Владе РС донела је решење број ../2016-01 од 04.10.2016. године којим је усвојила жалбу тужиоца изјављена против решења ../2013 од 31. децембра 2013. године и поништила наведено првостепено решење. Тужилац сматра да му је незаконито престао радни однос. Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање број ../14 од 04.07.2014. године тужиоцу утврђено право на посебну пензију почев од 11.04.2014. године. Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке утврђено је да разлика између исплаћене посебне пензије и зараде коју би тужилац остварио да није донета решењем о престанку радног односа а за период од 01.12.2015. до 30.04.2017. године у износу од 341.329,22 динара.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев тужиоца основан. Ово је из разлога што је према члану 191. ст. 1-3. Закона о раду прописано да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, суд ће одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева. Поред враћања на рад, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприноса за обавезно социјално осигурање. Одредбом члана 154. став 1. ЗОО прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити. Како је правноснажном судском одлуком утврђено да је тужиоцу као запосленом незаконито престао радни однос то истоме припада право на накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду. Како тужилац у спорном периоду није радио код тужене

услед кривице и незаконитог поступања тужене, а на шта указују и пресуде Управног суда. Тужилац има право на разлику између примљене пензије и зараде коју би остваривао да му није донето незаконито решење о престанку радног односа. Тужилац је незаконито удаљен са рада и стога има право на накнаду штете у висини утврђеној вештачењем.

По оцени Врховног касационог суда, оваква правна аргументација нижестепених судова није прихватљива. Ово је из разлога што нижестепени судови, а посебно другостепени суд (с обзиром да је то истакнуто у жалби) није имао у виду чињеницу да је донето решења Жалбене комисије Владе РС број ../2020-01 од 09.07.2020. године којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца изјављена на решење првостепеног органа о престанку радног односа након првобитног укидања, као и чињеницу да је то решење постало коначно, али није правноснажно јер је тужилац покренуо управни спор ради поништаја наведеног решења другостепеног органа. Стога је одлука у овом спору условљена одлуком о тужбеном захтеву тужиоца који се води пред Управним судом. Према члану 12. ЗПП предвиђено је да ако одлука зависи од претходног решења да ли постоји неко право или правни однос, да о том питању још није донео одлуку суд или други надлежни орган (претходно питање), суд може сам да реши то питање ако посебним прописима није друкчије одређено. По налажењу Врховног касационог суда, одлука о овом захтеву је опредељена претходном одлуком управног суда о престанку радног односа тужиоцу и остваривање права на посебну пензију. Зато је неопходно сачекати да се прво реши спор пред Управним судом који је тужилац покренуо ради поништаја решења Жалбене комисије Владе РС од 09.07.2020. године. Тек након окончања поступка пред Управним судом по том питању може се мериторно одлучити о тужбеном захтеву тужиоца.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци решења.

Укинута је и одлука о трошковима поступка на основу члана 165. став 3. ЗПП, јер зависи од коначног исхода спора.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић